

samme, et kaak jääks endisele kohale¹⁹. Rahapuudusel jäi Remmini sõit küll ära, kuid kaaki ei paigutatud siiski ümber ega ehitatud ka täiesti valmis. Nähtavasti landshöfdingu äraoleku tõttu Tartust ei astunud ka Horn mingisuguseid samme oma otsuse teostamiseks eksekutsiooni teel, olgugi et pr. Zecher seda mitu korda tungivalt palus²⁰.

Alles siis, kui õuekohus ülemfiskaal v. Kolditz'i kaebusel 24. 9. 1683 kindral-kuberneri käsu täitmata jätmise pärast raadi oma ette tsiteeris, muutus viimase olukord ebamugavaks²¹. Landshöfding O. R. Taube, keda kogu asi nähtavasti oli tüüdanud, andis omalt poolt raele näpunäite selle lõpetamiseks. Tema soovitusel saatis raad 15. X Hornile pika kirja, püüdes õigustada oma tegevusetust peamiselt pr. Zecheri platsi ebakohasusega. Kuulekuse tõenduseks töötas ta kaagi mõne sülla võrra vanale raekojale lähemale nihutada, et teda pr. Zecheri silmist võimalikult eemaldada. Selle eest palus ta fiskaalse protsessi enda vastu lõpetada²².

Ka kindral-kuberner tahtis lõpuks asjast vabaneda, kuid tegi enne siiski rae ettepaneku teatavaks pr. Zecherile, nõudega avaldada oma seisukoht²³. Nähtavasti leppis viimane selle lahendusega, sest hiljem ei leidu allikates asja kohta enam mingisuguseid teateid.

Kuna kindral-kuberner seega oli tunnistanud vastuvõetavaks rae seletuse, pidi loomulikult ka ülemfiskaali kaebus tühja minema²⁴.

Nii lõppes see pikk ja mõlemale poolele tülikas vägikaika-vedamine mittemillegagi, nagu enamik tema sarnaseid.

Pöördume nüüd tagasi joonise juurde. Nagu nägime, oli see määratud kindral-kuberneri informeerimiseks Tartu turu ruumioludest, kellele kohalikud olud olid tundmatud.

Joonise ofitsiaalne otstarve tagab tema vastavust tõelikkusele vähemalt tähtsamates mõtudes ja üksikasjus. On ebausutav, et raad oleks söandanud esitada kindral-kubernerile plaani, mille õiguses ta ei olnud veendunud. Riigivõimu kohalike esindajate kaudu võis ju kindral-kuberner seda igal ajal kontrollida. Igatahes on turu põhimõõdud peaaegu samad kui 1675. a. ja hilisematel plaanidel, mil tänavastik märgitud. Sootuks raskem on hinnata majade fassaadide tõepärasust. Nägime, et plaani valmistamiseks toimetati kohapealseid mõõtmisi,

¹⁹ XXIV, 11.

²⁰ RKA, LRKKA, Pr. Zecheri päevamata kirjad, prod. 6. 6. ja 1. 8. 1683.

²¹ XX, 21; Rae prot. 1683 l. 380.

²² Rae koopiaraamat 1683 l. 111—115.

²³ Rae koopiaraamat 1683 l. 116.

²⁴ Seals. l. 157—161.